

Pilavisan

pilavisan@folkdansringen.se

Utges av Folkdansringen Skåne.
<http://www.folkdansringen.se/skane/>

Redaktion:

Stig Hellemarck
Anna Månsson
Ronny Månsson

Ansvarig utgivare:

Stig Hellemarck
Kamrergatan 9
211 56 Malmö
040-79645, 076 064 7240
stig.hellemarck@swipnet.se

Redaktionellt material:

Skicka gärna in material!

Vi tar med så mycket material om varje arrangemang som vi tycker är rimligt, men garanterar inte att allt kommer med. Vi förbehåller oss rätten att korta av och redigera artiklar och att göra normal bildbehandling.

Artiklar och bilder skall vara försedda med namn på upphovsmannen. Denne måste också ha gett sitt tillstånd till, att vi publicerar materialet i Pilavisan.

Prel utgivning resten av 2014

Extra nummer i slutet av oktober kring Europeaden 2014 och 2015. Troligen ett nummer 6 i december.

Bild sid 1: Skotska folkdansare gästade Skåne i midsommar. Se även sid 5. Foto: Ronny Månsson

Pilavisan nr 4-2014 innehåller

- 2 Distriktets kurser
- 3 Det händer i Skåne
- 3 Nationaldagsfirandet i Malmö
- 4 Degebergastämman
- 5 Mamma, varför har de klätt ut sig?
- 6 Äldre textila tekniker, del 1
- 7 Den kristna slöjan i svenk kontext
- 8 Kinesisk Månfestival i Malmö

Sommar, sol och dans!

Ja, det var samma rubrik i förra numret också! Önskningarna uppfylldes så väl, att rubriken får stå kvar.

Det har väl varit en fantastisk sommar, som ännu i dag den 17 september bjuder på 22 grader! I vårt folkdanslag lyckades vi pricka in sommarens varmaste dag med 31 grader för en uppvisning i de tjocka folkdräkterna. Tur att det inte finns någon myndighet, som skall granska vår "arbetsmiljö", för då hade uppvisningen väl blivit inställd.

Det känns som om det även varit ovanligt mycket dans i sommar och en massa härliga dansarrangemang.

I det här numret bjuder vi på reportage från några av sommarens tillställ-

ningar. Då har vi ändå ställt över en del material och räknar med att komma med en extranummer i mitten/slutet av oktober kring sommarens Europad i Kielce i Polen och 2015 års Europead i Helsingborg.

Även om sommarvädret ännu är kvar, så hoppas jag, att ni kommit igång med höstens verksamhet. Om ni får nya medlemmar, så tag väl hand om dem, anpassa danser och utläring, dansa med dem, prata med dem i pauser och försök få dem att trivas och känna att de lyckas bra i de roliga danserna!

Vi har många distriktskurser på gång. Läs nedan och anmäl dig – det är ju alltid kul att lära sig lite mer och att träffa folk från andra föreningar.

Stig Hellemarck

Distriktets kommande kurser

Nedan presenteras i korthet våra kurser det närmaste halvåret. Mat ingår i kurspriset. Mer info finner du på www.folkdansringen.se/skane, välj kurser. Där finns även avanmälningregler. Frågor samt anmälan (senast 3 veckor i förväg): skanekurser@folkdansringen.se.

Danskurs **Finnskogspols**, lördagen den 18 oktober, Eslöv. Finnskogspols är en pols (norska för polskevariant) från gränstakterna mellan Sverige och Norge. Den har blivit populär tack vare sin speciella och spännande rytmik och dansas gärna på stämmor, festivaler och andra danstillställningar. Instruktör: Mats Emanuelsson, spelman: Gusten Brodin. Medlemspris 190 kr.

Träff för dräktråd och Buledare, lördagen den 25 oktober, Kristianstad. Barnens villkor förr: dop, kläder, arbete, lek, konfirmation. Kläder för barnlag. Hur bär vi våra dräkter vid olika tillfällen? Material och materialanskaffning. Slingade band (praktiskt arbete). Instruktörer: Siv Nilsson och Anna Nilsson. Medlemspris 130 kr.

Ungdomsläger **Spela till dans - dansa till spel**, 15-16 november, Dösjebro. Du som är 15-20 år och gillar att spela får träffa spelkompisar och unga dansare och du som gillar att dansa får dansa till musik av unga spelmän. Magnus Ewaldz och Emma Rydberg från Göteborg kommer att leda dansen och Mattias Lundgren leder musiken. Pris 400 kr.

Kurs kring **medlemsregistret**. Kväll. Närmre uppgifter om plats och datum skickas till föreningarna. Gratis.

Danskurs **Rørospols och andra bygdedanser**, lördagen den 17 januari, Eslöv. Instruktörer: Stina och Lennart Jeppsson, spelmän: Ingrid och Christer Olsson. Medlemspris 270 kr.

Silversmide, lördagen den 7 februari, Lund. Instruktör: Anders Bengtsson.

Låtkurs **Skånska låtar**, lördagen den 28 februari, Eslöv. Instruktör Peter Pedersen, ledamot av Zornmärkesjuryn (och världsmästare på träskofiol – se sid 4).

Danskurs **Skånska danser**, lördagen den 28 februari, Eslöv. Instruktör: Stig Hellemarck

För februarikurserna återkommer vi med pris i kursinbjudningarna som går ut till föreningar och läggs på hemsidan.

Det händer i Skåne

lö 27/9 Långbacka/Willemark/Rydberg. Konsert kl 20, dans kl 21. Inkonst, Bergsgatan 29, Malmö. 100 kr. (Arrangör: Malmö folk)

lö 4/10 Markarydsstämman (Arrangör: Musik i syd)

lö 18/10 Danskurs Finnskogspols. Lilla teatern, Eslöv. (Arrangör: Folkdansringen Skåne)

lö 25/10 Träff för föreningarnas dräktråd och ungdomsledare kring barnens villkor och kläder. Studieförbundet Vuxenskolan, Kristianstad. (Arrangör: Folkdansringen Skåne)

on 29/10 kl 19.00, Klostret i Ystad, berättar hemslöjdskonsulent Åsa Stenoft om mönster och vävnader på Österlen. Föranmälan görs per tfn 0411 - 57 72 86. Denna föreläsning görs med anledning av utställningen 'Himmelskt vackert – om vävnader från Österlen' som pågår fram till april 2015

15-16/11 Spela till dans, dansa till spel. Ungdomsläger 15-20 år. Dösjebro. (Arrangör: Folkdansringen Skåne)

lö 22/11 Rydvall-Mjelva, Jonsson-Haas. Konsert kl 20, dans kl 21. Barnens scen, Folkets Park, Malmö. 100 kr. (Arrangör: Malmö folk)

on 10/12 kl 15.00 Baltiska utställningen ur ett musik- och underhållningsperspektiv. Bl a om spelmansstämman. Arkivarie Patrik Sandgren vid Folklivsarkivet med Skånes musiksamlingar berättar och visar exempel ur arkiven med utvalda kopplingar till utställningen. Arkivcentrum Syd, Porfyrvägen 20, Lund www.arkivcentrumsyd.se

2015

lö 17/1 Danskurs Rørospols. Lilla Teatern, Eslöv. (Arrangör: Folkdansringen Skåne).

lö 7/2 Silversmideskurs. Studieförbundet Vuxenskolan, Lund. (Arrangör: Folkdansringen Skåne)

lö 28/2 Spelkurs Skånska låtar. Lilla Teatern, Eslöv. (Arrangör: Folkdansringen Skåne).

lö 28/2 Danskurs Skånska danser. Lilla Teatern, Eslöv. (Arrangör: Folkdansringen Skåne)

Vi tar gärna in info. Skicka till pilavisan@folkdansringen.se. Skriv gärna "Det händer" i ämnesrutan!

Nationaldagsfirandet i Malmö

Foto: Bertil Johannesson

Nationaldagen är en av våra största folkdanshelger. I Malmö var det många uppträdanden på programmet, så vi fick dela upp oss och hjälpas åt för att hinna med att dansa både på flera äldreboenden och på några andra mer allmänna platser.

På nationaldagen var vi ett gäng från Folkdansens Vänner (FV) och Sällskapet Gammeldansens Vänner (SGV) i Malmö som hade uppvisningsdanser, njöt av solsken och hade en allmänt trevlig dag. FV inklusive barngrupp började på morgonen med uppvisningsdans på Gyllebogården och Rönnbärets äldreboende i Malmö, medan SGV började på Blomstergårdens äldreboende i Oxie utanför Malmö. Vi dansade till levande musik med musikerna Lena Fredriksson, Tommy Nilsson, Tommy Linton, Lena Holmdahl och Jesper Brunholm Scharff i lite olika konstellationer under dagens olika uppvisningsdanser.

SGV och FV sammanstrålade sedan på Stortorget i Malmö där alla mu-

sikerna dessutom medverkade samtidigt. Man hade byggt upp en scen för nationaldagsfirandet på torget, och vi hade Polisens Musikkår Skåne som förband.

Lunch inmundigades sedan i Folkets Park vid Barnens scen, innan vi gick i procession med stora Sverigeflaggan som sedan hissades på gräsmattan framför scenen. Därefter vidtog uppvisningsdanser, igen med SGV och FV med barnsektion gemensamt. Sedan gick färden för SGV först till Bellevuegårdens äldreboende, sedan till Oxie vårdhem för mer dans. Dagen avslutades på Malmö Konserthus, där man dagen till ära hade en nationaldagskonsert. SGV och FV uppträdde tillsammans i pausen i konserthusets foajé. Det blev en fantastisk dag med många bejublade framträdanden av danser som Väderlekaren, Fjällnåspolka, Snurrebocken, Brölloppshambo, Hvirveln med flera.

Torgny Wessman

Utställning om Österlenvävnader

På Klostret i Ystad finns nu en utställning "Himmelskt vackert" om vävnader från Österlen. Vi återkommer med en artikel. Se även 29/10 i Kalendariet här bredvid!

Föredrag om musik på Baltiskan 1914

På Baltiskan fanns mycket dans och musik. Folklivsarkivet i Lund erbjuder 10/12 ett föredrag om musik och underhållning på Baltiskan. Se Kalendariet här bredvid!

Degebergastämman

I Deberga Hembygdspark hölls traditionsenligt årets Deberga-stämman sista helgen före midsommar, en musikfestival i en fantastisk inspirerande miljö. Det blev en härlig helg, en mötesplats för musiker med god underhållning för alla deltagare

I "Tältet" kunde vi se barn som under inspirerande ledning spelade fiol. Barnen fick lära att alltid klistra leendet på läpparna för att visa sin inre glädje och att det bara är de allra bästa som klarar av att både hantera sitt instrument och visa upp sitt bredaste leende samtidigt. Det tar jag med mig till dansen. Jag vill visa min dansglädje även när jag behöver koncentrera mig för att fötterna skall arbeta korrekt i takt.

I Lunnahöjastugan fanns möjlighet att njuta av intimkonsert. Musiken fyllde hela den gamla stugan. Den som inte fann plats inne i stugan fick sitta på trappan eller i gräset utanför. Den lilla stugan från 1690-talet gav rätt atmosfär åt både stämsång, concertina, fiol och flöjt.

Vi hann också delta i en kort danskurs om "Finnskogspolska". Under god instruktion och ledning kan man trängas, njuta och mycket snabbt samtidigt lära grunderna i denna trevliga dans. Alla ville vara med och vi fick bekräftat att finns det hjärterum så finns det också stjärterum.

Det var enkelt att ersätta förlorade

Vattenmølla i Hembygdsparken.

kalorier. Café och flera andra utskänkingsställen erbjöd olika alternativ för att stilla hunger och törst.

Årets Deberga-stämman är över men i Hembygdsparken finns många andra arrangemang. Caféet har öppet regelbundet under sommaren och de gamla intressanta husen (totalt 14 byggnader) är också öppna till och från. Fler-talet av stugorna är ditflyttade, men någon ligger på sin ursprungliga plats. Under strövtåg i den lummiga parken kan man passa på att kika in i de olika husen. Lanthandelsmuseet har en unik autentisk inredning med varor i original-

Spelmän under fikapaus. Foton: Ronny Månsson

Leksaks-klangspel med höga toner till vänster.

skick, vagnmuseet har en rik samling av olika vagnar, en T-ford m.m. I en av stugorna såg vi ett leksaksinstrument som lockade oss att klinka några toner. Till vår förvåning var tangenter med de ljusa tonerna placerade till vänster tvärt mot vad man är van vid.

Ett besök rekommenderas. Kontakta gärna Gärds härads hembygd-förening i förväg för information om vilka byggnader som håller öppet 044-35 06 57.

Anna Månsson

VM i tråskofiol

Peter Pedersen vann VM i tråskofiol. Foto: Bengt Wihlborg

Under årets Deberga-stämman arrangerade Skånes Spelmansförbund VM i tråskofiol.

Vinnare blev riksspelman Peter Pedersen, från början skåning, men nu bosatt i Västervik. Han spelade på en hundra år gammal tråskofiol byggd av Sven Jönsson, Västra Torup

McLennan Scottish Group visade danser vid midsommarfirandet.

SGV och FV dansade Skördedans. Foton: Ronny Månsson

Mamma, varför har de klätt ut sig?

Barnet som undrade om klädseln insåg säkert lite senare att vi inte var utklädda – vi var ju uppklädda. Traditionella midsommar danslekar varvat med svensk och skotsk folkdans har serverats i väl avvägd blandning på Skrylle utanför Lund och Ängavallen utanför Trelleborg. Sällskapet Gammaldansens vänner (SGV) och Folkdansens Vänner (FV) från Malmö ledde aktiviteterna tillsammans med McLennan Scottish Group, folkdansare från London.

Det blev många kära återseende under några intensiva dagar, när McLennan Scottish Group gästade SGV för andra gången. Flertalet av medlemmarna i gruppen har skotsk anknytning men inte alla, tex kommer säckpipeblåsaren från Sydafrika. I Skånska dagbladet finns en artikel om skotska besöket, <http://www.skanskan.se/article/20140622/TRELLEBORG-VELLINGE/140629947&template=printart>

Midsommarfirandet i Skrylle var mycket välbesökt. Ingen av oss som var där hade tidigare sett större promenadpolonäs. Totalt var vi över 200 personer som dansade tillsammans. Det blev en utmaning för dansledarna samtidigt som det var roligt att så många ville vara med i dansgemenskapen. Det hela

avlöpte fint och nu är frågan om vi kommer med i Guinness rekordbok. Det är härligt att delta när det finns så många dansvilliga barn, ungdomar och vuxna. Här finns nästa generations folkdansare, det gäller bara att fånga dem och visa hur roligt det är att dansa tillsammans. Vi tar ett steg i taget.

Förutom dansgemenskap fick McLennan Scottish Group kulturell spis i Malmös Rådhus. ”Från grunden uppförd 1546, blev denna byggnad ändrad och förbättrad 1812, vidgad och förskönad 1864-69” står att läsa över porten på Rådhuset. Både gäster och vi själva blev imponerade, när vi såg vilken skatt vi har på Stortorget. Invändig rymmer denna byggnad så mycket kultur och skönhet, att vi blev alldeles betagna. Vi

stannade bl a upp i Landstingssalen vid Gustav Cederströms tavla från 1892, som föreställer Magnus Stenbock när han i början av 1700-talet brandtalar inför malmöborna som är avmålade fransmän. Bakom Magnus Stenbock finns målaren själv avbildad. Alla personerna på tavlan är klädda i svenska 1700-talsdräkter. Vi uppmärksammade speciellt träskorna som malmöborna bar, de hade rejäl klack både fram och bak för att effektivt skydda foten från smutsen på gatorna.

Under 1600-talet var vattnet i Malmö så smutsigt, att det var otjänlig att dricka. Befolkningen drack öl, i genomsnitt tre liter per person och dag för det var ett tryggt sätt att få vätska utan att riskera att bli sjuk. Soldaternas tilldelning var tio liter person och dag, men de klagade ändå, eftersom de ville ha mer. Öl innehåller mycket näring och kunde säkert i viss mån ersätta fast föda och den var inte lika stark som dagens öl, men det är ändå en ansevärd volym.

Det är ingen tvekan midsommar är folkdansens största helg. Det är en fin tradition att bära vidare, förvalta och utveckla. Dansglädje bygger broar.

Anna Månsson

Malmöborna hade höga klackar på träskorna på tavlan.

En textilarkeologs berättelse om äldre textila tekniker, del 1

Hur kan det äldre textila hantverket spåras, vilka tekniker har funnits, vilka olika redskap och hjälpmedel har använts? Textilarkeolog Petra Holmstedts föreläsning om äldre textila tekniker i Kristianstad i samband med 400-årsjubileet besvarade många textila frågor. Petra är praktiker inom textilhantverk och använder arkeologin som hjälpmedel. Utifrån denna bakgrund söker, läser och granskar hon fakta, samtidigt som hon själv handarbetar och experimenterar praktiskt.

Föreläsningen inleddes med en fråga om varifrån uppfattningen att dåtidens textilier var mörka och tråkiga kommer. Därefter visades ett par randiga knäbyxor och pludderbukser (1600-tal) från Köpenhamn vävda i minst två färger som bevisade att kläder förr kunde vara färgrika.

Spinning

Sedan lång tid tillbaka har tråd tillverkats genom spinning. Som spinnredskap är det sländtrissan och i vissa fall även tenen som har hittats. Oftast är tenen förmultnad, men trissan som var gjord av sten eller lera finns kvar. En av de äldsta kända sländtrissorna som påträffats i Skandinavien hittades i Danmark; den kan dateras till yngre bronsåldern. I Europa finns avbildningar av spinnrocken från slutet av 1200-talet. I Sverige blev den mer allmän i slutet av medeltiden. Troligen har sländan och spinnrocken använts samtidigt utan att konkurrera ut varandra.

Nålbindning

är en teknik som förekom före stickningen och i vissa områden har båda teknikerna praktiserats parallellt. Nålbindning har varit allmän i hela Sverige och har i huvudsak använts för att tillverka sockor och vantar. Det finns många olika lokala varianter på nålbindning och benämningarna är lika många, sömma, bin-

Nålbindning. Foton: Ronny Månsson

da, nåla är några som förekommit. Nålbinden textil växer fram genom att man slår en eller flera öglor med en tråd runt tummen och sedan drar en trubbig nål genom öglorna. Därefter slås nya öglor och nålen dras åter igenom. Genom att trä nålen i öglan från föregående bindning fästs maskorna ihop. Fynd som hittats omfattar nålbinden textil och nålar av ben, horn och trä med ett stort öga. Nålbindningstekniken kan hänföras till vikingatiden. Langettstygns anses vara den äldsta och enklaste varianten av tekniken. Det finns inte några svenska fynd från vikingatiden men från medeltiden, huvudsakligen daterade till 12- och 1300-talen. Det finns uppgifter på att i Finland nålbands sockor, handskar, västar och skjortor ända fram tills då stickningen kom dit från Sverige under 1500-talet.

Stickning

De äldsta funna stickade alstren kommer från Egypten; de har daterats till ca 500-talet. På Textilmuseet i Washington finns en stickad strumpa, daterad till 1100-talet, som stammar från Eufrat, Egypten. I Spanien har stickade biskopshandskar daterade till 1200-talet påträffats. Utifrån dessa fynd kan man spekulera i om stickningen främst tillhörde den kristna och förnåma skaran. Från Spanien spreds sedan stickningen norrut och nådde Norden vid 1500-talet.

Vid Rådhusplatsen I Köpenhamn

har många textila fynd från 1660-talet hittats i samband med arkeologiska utgrävningar för Metron. Mer än 2000 fragment omfattar textilier av ull, lin, silke och bomull. Ullen är lokal och handspunnen. Textilfragmenten kommer från alla samhällsskikt. Där finns rikligt med stickade plagg både av silke och av ull. Strumpor och vantar var ofta mönstrade, strumporna är fint stickade, medan vantarna är grövre. Bland fyndmaterialet finns också olika typer av mössor och hattar som är filtade el-

ler stickade. Stickade mössor har alltså använts i mer än 400 år. En vante från utgrävningarna har rönt speciell uppmärksamhet. Enligt arkeolog och textilforskare på Köpenhamns museum är denna vante speciell, eftersom längden på fingrarna är märklig. Lillfingren är alldeles för lång och de andra fingrarna är för korta. Antingen är det en handkappad persons vante eller så är det en dålig stickare.

I Sverige gjordes 1974 en arkeologisk undersökning vid Borns Hyttegård (Falun, Dalarna) och då hittades "Bornvanten" en fingervante, stickad i tvåändsstickning. Omständigheterna kring fyndet var sådana, att vanten kunde dateras till före 1680. I samband med undersökningar mellan 1987 och 1998 hittades i en husgrund i kvarteret Bergsfogden ännu en fingervante, tillsammans med ett fragment av en vante som troligen är andra delen av vantparet. Den vanten benämns "Bergsfogdevanten"; den är också tvåändsstickad och har en gång varit blå. Genom husgrunden kan vantarna dateras till tidigt 1600-tal.

Petra Holmstedt
Anna Månsson

Petra Holmstedt

I ett senare nummer av Pilavisan kommer fortsättningen på Petras föreläsning.

Såsom en slöja – den kristna slöjan i svensk kontext

Elisabeth Hallgren Sjöbergs avhandling. På följande länk <http://www.forskning.se/5.13a393ea1439ceec883bef.html> finns information för nedladdning i fulltext.

Fil. Dr. Elisabeth Hallgren Sjöberg, har gjort en djupdykning i den svenska traditionen att dölja håret. Hennes avhandling är viktig; det är angeläget att vi dagens dräktbärande känner till vår historia för att öka förståelsen mellan olika tidsepoker och kulturer. Svenska kvinnor har dolt håret av religiösa skäl.

Elisabeth har läst vår skånske auktoritet Sigrid Svenssons artiklar och arbeten och funnit mycket information om hur vi var klädda i olika sammanhang, som barn och vuxen, gift och ogift, ungmö, änka och ogift med barn, till vardags och till fest. Men Elisabeth har eftersträvat att gå djupare och har sökt orsaken till varför vi klädde oss som vi gjorde. Hon konstaterar, att vi har haft slöja som dolt håret av religiösa skäl, men vi har inte benämnt den slöja.

Elisabeth ger många exempel som stöd för sina slutsatser. Aposteln Paulus skriver i Korintierbrevet, att kvinnor bör dölja håret. Det var mycket viktigt i den kultur där kristendomen växte fram, att kvinnan dolde håret som tecken på öd-

mjukhet inför mannen men också tecken på sin kyskhet. Det var speciellt viktigt att kvinnorna inte visade håret om de var i främmande mäns sällskap. Hon nämner som exempel (sid 31) att en judisk make hade rätt att skilja sig från sin hustru utan att betala tillbaka hemgiften, om hustrun hade gått barhuvad utomhus.

Enligt Nya testamentet var det en av naturen given ära för kvinnan att ha långt hår. Det ger ytterligare en dimension att kvinnor tidigare skulle ha straffats genom att få håret avklippt. De hade genom sitt brott förlorat sin heder och det åskådliggjordes genom att de berövades sitt hår. Ett rikt hår ökade kvinnans chans att bli gift därför klippte inte någon ogift kvinna av håret före 40 års ålder enligt en informant från Blekinge. När håret klipptes var hedern bokstavigt talat slut. När handelsmän under senare delen av 1800-talet köpte hår tillät kvinnorna endast att några få länkar av det undre håret klipptes. Det hände att handelsmannen tog mer än han lovat och det finns exempel på att kvinnan då blev så skamfilad, att hon inte kunde visa sig för sina grannar på årtal. Med tanke på den fattigdom som

Nya hårsmücken från Våmhus, Dalarna. Foto: Ronny Månsson

rådde och möjlighet till ekonomisk ersättning för håret kan man förstå, att det var svåra beslut att ta, när hungern stod för dörren. Av håret tillverkades klockkedjor, hårvalkar för att fylla ut håret, med mera.

Det fanns stora lokala variationer inom Sverige, men gemensamt för hela landet var att kvinnan från och med konfirmationen inte skulle gå i kyrkan med blottat hår. Under senare delen av 1800-talet skedde en utveckling från den traditionella byggedräkten till fabriktillverkad klädedräkt. Stigmatiseringen av ogifta mödrar genom huvudbonaden försvann liksom skillnaden mellan gift och ogift.

Enligt avhandlingen försvann bruket att täcka håret successivt under senare delen av 1800-talet, men jag minns min farmor (född 1891) som aldrig gick utanför ytterdörren utan huvudbonad. På söndagarna när hon gick i kyrkan bar hon hatt och till vardags hade hon en sjalett som hon kallade för "najs-dug". Detta utspelades i Göingeskogarna på 1950-1970-talet.

Avhandlingen *Såsom en slöja, Den kristna slöjan i svensk kontext* är spännande och lättillgängligt skriven. Vill du ladda ner den, så se bildtext överst till vänster.

Anna Månsson

Hårarbete: en gammal klockkedja. Foto: Ronny Månsson

Månfestival på Casino Cosmopol i Malmö

I september är det dags för firandet av den kinesiska månfestivalen. I fjor deltog folkdansare från Hembygds-gillet, Malmö i festen på Casino Cosmopol.

Midhöstfestivalen, som månfestivalen också kallas, är den näst största årliga högtiden i Kina efter nyårsfesten, som är störst. Denna festival firas den femtonde i tionde månaden enligt den kinesiska almanackan och infaller när månen ser som allra störst ut på hela året. Enligt kinesisk tradition är det viktigt att vara tillsammans och ha trevligt denna fest, eftersom det lägger grund till gott samarbete under resten av året. Detta gäller nog människor över lag, genom att dela fest gör vi det lättare att också dela vardag, arbete och sorg.

Festen började med en kinesisk buffé följt av en show som inleddes med ett välkomsttal av Henry Lee ordförande i Swedish Chinese Chamber of Commerce (SCCC). Därefter följde flera uppträdanden med musik, sång, färgsprakande magdans, konfou, traditionell kinesisk dans och svensk folkdans av oss som dansade svenska folkdanser.

Vi dansade Engelska för tre par och Snurrebocken. Vår dans blev ett exotiskt inslag som uppskattades att döma av allt fotograferande, applåderande och alla kommentarer efteråt. Det var trångt på scenen, men vi lyckades genomföra danserna och bjöd på svensk dansglädje.

Klockan 19.30 var ett viktigt klockslag, för då serverades kinesiskt te med många sorters månkakor på altanen. Månkakor skall skäras i bitar och delas

Kinesiska dansare. Foto: Ronny Månsson

med vännerna som samlats. Det var ett lätt uppdrag, eftersom det fanns många kakor i olika storlekar som var skurna i mängder av mindre bitar och alla människorna strömmade till de överfyllda faten. När man smakar de vackra månkakorna ligger det nära tillhands att tro, att de utsökta kakorna är gjorda av mandelmassa, men det är inte mandel utan bönor som är huvudingrediens.

Degen till kakorna kavlas ut och läggs i en form med mönster. Tillvägagångssättet påminner om hur mandelmusslor görs. Formen som månkakorna bakas i är ofta försedd med kinesiska tecken som symboliserar lycka eller

långt liv. Vanligen fylls kakorna sen med en pasta av gröna eller röda bönor, sött eller salt, en del med nötter eller frukt. I mitten läggs en hel äggula som symboliserar månen. På bilden syns, att kakorna kan se mycket olika ut.

Efter att vi ätit månkakor fortsatte vi med dansuppvisning i själva casinot. Omgivna av casinobord dansade vi Schottis från Idre och en hambo. Det var inte helt lätt att få allt att stämma, men tack vare god vilja och samarbetsförmåga lyckades vi genomföra danserna på heltäckningsmattan.

En kvinna i publiken drog till sig uppmärksamhet, hon dansade med sig själv när vi dansade hambo. Det liknade inte traditionell hambo; hon är kanske en aspirant till kommande nybörjarkurs.

Midhöstfestivalen var extra trevlig för min hustru Cheng och mig. Under kvällen träffade vi många nya och gamla vänner, det är alltid lika trevligt att återknyta kontakter.

Bertil Johannesson

Färgglada månkakor med äggula i mitten. Foto: Bertil Johannesson

Svenska folkdansare på Månfestivalen. Foto: Leif Persson

Banderoll för Månfestivalen. Foto: Bertil Johannesson